

ВУРЯТ — МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой ба ВМАССР-эй Верховно Советэй орган

№ 289 (3259)

1940 оной ноябрин 6, среда

СЭН 10 МУНГЭ

Социалистическэ ажалы илалтанууд

Октябрин урда тээхи үдэрнүүд—эрхим заншалы ёһоор—социалистическэ ажалы туйлалтанууды ба илалтанууды харалгын үдэрнүүд болонхой. Хайшаашы харахада, хаа-хаанагүй советскэ хүнүүд хүдэлмэрилнэ, агуухэ барилганууд эрхилэгдэнэ, социалистическэ общестые байгуулаа шийдхэгдэжэ байна. Эдэ бүгэдэ советскэ хүнүүдэй ажална гараар бүтөөгдэнэ—эдэ бутгадаа арадай тулада, тэрэнэй аша-тугада, тэрэнэй зол жаргада зориулагдана. Донбасста, Урал дээрэ, Сибирьтэ, Днепр дээрэ, Азовско далай шадар хүнишы ба үдэршы хүсэнтүгэдэр домонууд ба мартенүүд дээршээ туяа татан үргэн горхон шангээр металл билгаран байна. Энэ туяагай гэрэл соогуур гайхамшагта хүнүүд, үндэр бүтөөсэтэ ажалы мастернууд, өөһөдөө үнгэтэ металл шэнги хүртэй хүнүүд урдурнай үнгэрнэ. Металлургнуудай социалистическэ соревновани болбол адарта нэрэнүүдтэй дансые улам байжуулна. Тимэнүүд мастернуудаар, нэрэлэн хэлбэл, Кузнецкын Сталинай нэрэмжэтэ заводой доменцигууд Бойко, Трубка, Мартынов гэгшэдээр бүхы манай орон омогорхон. Мариупольскын сталевар Гордей Шкарабурын аадар солонх улам бүри үргэдэнэ. Эдэ—түрүүшүүд! Тэдэнэй хойноһоо—руда хайлуулгын, сталь шаналгын, металл болбосоруулгын арбаад, зугаад ба мянгаад хүнүүд урагшаа тэгүүлэн давшанал.

Шэнэнүүд амжалтануудай, шэнэнүүд рекорднуудай туйлалтанууд хаанаһаа абтана? Социалистическэ ажалы журамые нарыар сахилгаһаа, өөрынгөө хөрөгтэ үнэсэхээр хандалгаһаа, технологическа процессые хайтар шудалһаһаа ба нягтаар сахилһаһаа, техникческэ эрдэмэ ба нийтэ культуураа дээршээ үүдхэнэ үндэрхэнэ. Ажална олонитэ үүсхэнэ, ажалы геройнууд дэбжэнэ. Үүсхэлшэд, новаторнууд, стахановецуд түрүүлэн абанал.

Октябрин плание болзорһоон урид дүүргэн тухай мэдээлнүүды газетүүд бүхан ходоодо толило. Түмэрэй хуушанай уурхайта бассейн—Криворожье октябрь харынгаа плание илаа-таар дүүргэб. Эдэ хайлуулгаар харын план дүүргэб. Туулганай-цинкын промышленность харынгаа даабарие амжалтатайгаар түгэхэбэ.

Шулуу нүүрһэнэй промышленность планаа дүүргэжэ захалһаар бараһаа дээршэ боложо байна. Москва шадарай бассейндэ, «Узловско» № 12 шахтын малтагша Павел Пендори, халаан соогоо 208 тонно нүүрһэ малтаба. Иимэ үндэр бүтөөсые тус бассейнын нэгшые малтагша үшөө туйлаагүй юм.

Донбассай солото горнякууд Николай Кравцов ба Петр Сняговский гэгшэд Криворожскын солото буршик Алексей Семиволосые мүрөөсөндэ уриба. Шулуу нүүрһэнэй стахановецуд уурхайн стахановецудтай мүрөөсөнэ.

Шулуу нүүрһэнэй промышленностьда ажалы бүтөөсэ гансахан дэ тоогоороо бэшэ, мүн продукцияны шанар ургалса. «Боловголин» № 18 шахтые даагша нүхэр В. Гомзяков итгэжэ хөөрөө: «...Мүнөө манайда участогай начальнигай хүдэлмэриие гансахан дэ абанан нүүрһэнэй тоогоор сэгнэнэгүй, харин тэрэнэй шанар, мүн тэрэнэй үлэсэ дээрэ гаргалганууды багал-халгаарь сэгнэнэ».

Азербайджан, Заволжье, Хойто Кавказ, хуушан ба шэнэ Баку, Грозный—эдэ бүгэдэ өөһэднүүд шэнэ стахановецуды, гайхамшагта мастернууды дэбжүүлбэл.

Хэдэн олон олзоборинууд нефть абалгыгаа жэлэй плание дүүргэб. Үйлдбэринууд үргэдэнэ, урганад. Малтагын мастернууд: Гасан Джебраил, Арсен Ванесов гэгшэд турган хүдэлмэрин рекорднууды харуула.

Шэнээр гараһан аялганууд хадаа ажалы хүсэнтүгэс дуунда нилэн суурятана. Талиндахи машинабайгуулгын «Аре» завод болбол продукция гаргалгача 200 проц. дээршүүлэ. Социалистическэ соревнованида бүхы промышленностьда ажалы мастернуудай—«Красная Звезда» гэжэ велосипедэй заводто Август Штоб, шарам шудалгын «Металлист» заводой хүдэлмэришэн-изобретатель нүхэр Путинс гэгшэдэй нэрэмүдэнь түрүүшынхэ суурхан элэрбэд. Бурн хаяхан болотор, эдэ предприятиууды эвэмдэгшэдэй лэ нэрэнүүднэй элгэ байһан юм. Тэдэнэр город соого «адартай» персонауд байжа, калитазаржа хүндэлэл ололог байһа.

Мүнөө эндэ бүхы манай орон соохидол адлар. хүнүүд болбол үнэн сэхэ, шэн абяата социалистическэ ажалаараа хүндэлэл ололог.

Хүдөөдэхи ажал хүдэлмэринүүд хүнүүн ба баяртайгаар үргэлжэлнэ. Үржэлтэ зунай, үндэр ургасата намадай дунгууд гаргалжа байна. Хаа-саанагүй—хүдөө ажахын түрүүшүүдэ, үндэр ургасын мастернуудта хүндэлэл ба анхарал табигдана. Ургаса дээршэлнэ, энэнтэй хамта колхозно деревнини тахановецудтай тоо олошорно. Запорожско областдо зуун пудай ургаса бахын түлөө гурба мянга үлүүлтэй иригданууд мүрөөсөб. Красноярска сизаарай Ново-Леушовско райондо, дунда зэргээр, гектар бүриһөө 120 пуд ороото тарянай ургаса хуряһан байна. Түрүү колхозуудай эдэ амжалтануудын хаанаһаа абтааб? Энэнтэ харуунь орёо бэшэ: үнэн сэхэ ажал хүдэлмэрсэр туйлагдаа.

Советскэ наукада, техникэдэ, культурын бүхы халбаринуудта эршэмтэй творческэ хүдэлмэринүүд ябуулагдана. Советскэ правительство болбол түрүү наукин ба техникин габыата деятельнүүд—нүхэд Токарев, Поликарпов, Шпитальный, Грбин, Яковлев, Микун, Климов, Иванов, Кручатников гэгшэдые бүхы советскэ арадууд дээршүүлэб. Эдэнэр—социалистическэ ажалы Геройнуудай нэрээрээр шагналдаа. Эдэнэр хадаа революционнотехническэ ухаан бодолой, шэн зоригто ажалы, эхэ орондоо хизаарлашагүй преданности үндэр дээдэ жэшээнүүдые харуулан, советскэ арадые ажал хүдэлмэридэ толгойло.

Социалистическэ ажалы геройнууды даган, наукалуудай советскэ деятельнүүдэй олон тоото арми яванад. Хуушанай, габыата эрдэмтэд ба эрдэмтэ залуушүүд болбол эрхим хайнууд зохиолнуудай түлөө хүндэтэ сталинска премие абалгада мүрөөсөнэ.

Социалистическэ ажалы геройнууд ба героическа олонитэ болбол оронойгоо урда нимээр харагдана. Энэ хүдэлөөндэ олоороо хабаадсалгада—социалистическэ ажалы бүтөөсын хэлбэршигүй дээршээлэй эхи нуури, коммунизмын илалтын залог байна. Нүхэр Сталин 5 жэлэй урда тээ, стахановска хүдэлөөнэй үлгын хажууда, тэрэнэй эхин дээрэ байхадаа, уридшалан хараад, ингэжэ хэлэһэн юм:

«Мүнөөдэр стахановецуд үшөө лэ үсөөхэн байна гэгбэше, үгдөөдэр тэдэнэй арбадахин олошорхо байһандан хэн нэгжлэхэб. Стахановецуд хадаа манай промышленностьдахи новаторнууд байһанин, стахановска хүдэлөөн хадаа манай индустриин ерээдүйн дайдые харуула байһанин, тэрэ хадаа хүдэлмэришэн ангийн культури-техническэ дээршээлэй ерээдүйн үрсые өөртөө шэнгэнхэй байһанин, тэрэ хадаа социализмһаа коммунизмда шэлжэн оролого ба эрдэм ухаанай ажал физическэ ажал хоёрой хоорондохингае усадхаха ябадалда зайлашагүй шухала, ажалы бүтөөсын дээдэ гүйсэдхэлнүүды туйлажа болохо гансахан замые билдэндэ нээн үгсэжэ байһан эли тодо байна бэшэ зал». Мүнөө нүхэр Сталинай эдэ үгэнүүднэй бөөлүүлгэдэ.

Эдэ 5 жэл соо алдартай ба угаа эхэ зам үнгэргэдөө. Гэгбэше, үшөө лэ бага бэшэ зам урда тэмнай байна. Манай арад болбол илалтада дурашхээлөө хатууужуулан, эсэлтгүйгөөр урагшаа тэгүүлэжэ, большевигүүдэй партиин хургадагай ёһоор, зоримгойгоор коммунизмын толотомо үндэрхэнүүдтэ хүрэхэ зам дээрэ байһан бүхы хаалтанууды дабан гаража шадаха байна.

Ажалшадые коммунистическэр хүмүүжүүлгэ—энэ хадаа илалтата хүдэлөөнэй үндэһэн мүн. Нүхэр М. И. Калинин болбол Москва городой партина активай суглаан дээрэ хэлэһэн өөрынгөө гайхамшаг доклад соо. коммунистическэ хүмүүжүүлгын гол шухала зорилгонуудые тодорхойлоһон байна. Тэрэн хадаа: ажалы үндэр дээдэ бүтөөсые шанарайшы ба тоогойшы талаарш туйлахын түлөө тэмсэлдэ; социалистическэ үмсэдэ гамтайгаар хандалгада, советскэ патриотизмда, эхэ орондоо хизаарлашагүйгөөр ингалгада; культуриестыда, нэрэг байлгада байна. Коммунистическэ хүмүүжүүлгын эдэ бүхы хубинууд болбол үнэсэхэ, шэн габыата, героическа ажал хүдэлмэридэ оруулагданхай. Хэн бүхэн өөрынгөө пост дээрэ үнэн сэхээр ажалдаа—энэниле лэ өөрынгөө хубуун бүхэнһөө манай эхэ орон эрлэ. («Правды» түрүү бэшгэһэ).

Колхозно ба городой залуушүүд! Фабрика—заводууддахи нургуулинуудта, олзоборилгын ба түмэрзамай училищинуудта орогты. Эхэ оронойгоо мэржэлтэ хүдэлмэрилэгшэд болохоор бээ бэлэдхэгты!

(ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Октябрьска лозунгнуудһаа)

Мухар-шэбэрэйхид уялгаяа дүүргэбэ

Мухаршэбэрэйхид Агуухэ Октябрин Социалистическэ революциин XXIII жэлэй ойдо хүндэлэл болгон абанан уялгануудта дүүргэбэ гэжэ ВМАССР-эй Наркомфин, Гострудсберкасса ба Госкремизэй Управлени мэлэсэнэ. Энэ оной ноябрин 1-нэй мэдөөнэй ёһоор, Мухар-Шэбэрэй аймагай колхознигуудай захиһан уриһаламжын чүнгэн барандаа суглуулагдажа, сберкассата 325 мянган түхэриг оробо.

ВКП(б)-гэй Обком, ВМАССР-эй Совнарком ба Наркомфин болбол энэ амжалтатайны дашарамдуулан, Мухар-Шэбэрэйхиды амаршалһан телеграммы соогоо ингэжэ бэшэв: «Түрэнэйгөө урлахы улаганууды ба үрэнэ хаалгы өйрн үдэрнүүдтэ дүүргэхетэй, малай үбөлжэлгы хайнаар үнгэргэхетэй хүсэнбди».

И. ГАЙДИН, Н. СПИЦИН.

Модо зөөгшэдэй эдибхитэй ажал

Тетеринэй түрүү бригада болбол историческа оёе ажалы эхэ туйлазтануудаар утгажа байна. Бригадань Октябрин урда тээхи социалистическэ соревнованида оролсон, шэнэ амжалтануудай түлөө тэмсэжэ, үдэрэйгөө ормые 324 проц. хүртээр дүүргэн. Мүнөө модо зөөгшэдэй салын гурба дахын дээршэлбэ. Тэдэнэр барадаа 947 түхэриг олово. Тус бригадынхид болбол социалистическэ соревнованиин туг доро саашадаа зоримгойгоор тэмсэжэ байна.

Б. Буднев.

Занграево, модобуулагын Онохойдохи база.

Сомон соогоо түрүү

Хүдөөажахын энэ жэл хадаа Хэжэнгын сомоной, «Комсомол» колхозой ймагта саашадаа хүгжэлтын жэл болоо. Һүрэг малнууд олоороо үсэбэ, шэнэ гэгээрше өхөөр тахалагдаа. Колхозник бүхэнэй дисциплинын дээршээлэй үндэһэн дээрэ, ажал хүдэлмэришүүд абалстай хайнаар бүтөөгдөнэ. «Комсомол» колхоз болбол таряа хуряагы ба гүрэндэ таряа тусаалгы аймаг до тороо эгэн түрүү гүйсэхөө. Донгог Халзанов, Балжима Дымырылова гэгшэд үндэр бүтөөсэтэйгөөр ажаллажа, буздаа хайнаар хүдэлмэрилгын эрхим жэшөө бусад колхознигуудтаа харуулана.

Д. Эрдынеева.

Ажахын жэлһээ жэлдэ ургана

Комсомолец Сэмбу Доржиевай хүтэлэридэг, Кировэй нэрэмжэтэ колхозой ажахын жэлһээ жэлдэ ургана. Шүүбуу-аажалы ба ховиной ферменүүд шөнөөр эмхилдэгдэ. Клаб, ургуулынын байһан ба шөнэ байрнууд болхоогдоо. Шөнөконкшви, свинарник баригдаба. ВКП(б)-гэй айкомой ба аймгүйсэдкомей дамжуулгын Улаан Тугые баржа байһан энэ түрүү колхоз болбол гүрэнэйгөө урдахы уялганууды барандай гүйсэхэба.

Б. БАРТАСОВ — ВКП(б)-гэй Зэдын айкомой инструктор.

Улаантугта комбинат

Улан-Удын мяханай комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба «дужинар» болбол Агуухэ Октябрин революциин XXIII жэлэй оёе угтуулан, жэмээтэ хайнаар ажаллажа байна.

Һу-мяханай промышленностийн ба профсоюзай ЦК-гэй дамжуулгын Улаан Тугые баржа абанан, Союз лотэр түрүү энэ комбинатда үдэр харынгаа плание олон дахин үлүүлэн дүүргэжэ абанан цехүүд үсөөл бэшэ. Учинөө хойшо үндэр бүтөөсэтэйгөөр ажаллажа ябадаг, Лидия Морозовай комсомольско бригадын, арха-нооной, колбасагай цехүүдэй эршэмтэй ажалы опыдуудын хүнүүдые һонирхууна, жэшээ болоно. Пирожогуудай, пельменин, котлетын цехүүдэй хүдэлмэришэд октябрин эхээр эхэлэй үнэтэ опыт зүбшэн хэлсээ, тэрэ цехүүдые забол хүсэхэ гэжэ шийдэһэн юм. Мүнөө Октябрин оёе угтуулан үндэр бүтөөсэ туйлаха зорилготойгоор ажаллажа байһан цехүүд, бригадануудай хүдэлмэришэдэй дунда эдэ цехүүд эрхим ажаалаараа илгарна. Эдэнэр октябрь харынгаа плание үнэ дүүргэ.

Улаантугта комбинатайхид болбол Октябрин ойдо зориулжа абанан уялгануудта хүндэтэйгөөр бөөлүлхын түлөө өөрынгөө хүсэжэ бата найлалтайгаар тэмсэжэ байна.

Советскэ Союзай Герой Г. А. Гармаев.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумдэ

Ноябрин 4-дэ, РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр Бадаев болбол театральна искусствын хүгжөөлгэдэхи гайхамшаггабыануудайгаа түлөө РСФСР-эй хүндэтэ нэрээргэнүүдээр шагнагдаһад Бурят-Монголой артистнуудта грамотанууды барюула.

Грамотые барюулан дээрэ бурят-монголой декадада хабаадсалһаа 135 хүн байлсабад.

РСФСР-эй габыата артистын нэрээргые олгохо тухай грамотые бурят-монголой гүрэнэй хүгжэмтэ-драматическа театрын артистнууд Н. Д. Гендунова, Ч. Г. Генинов, А. С. Ильин, Н. Т. Гармаева ба Н. В. Таров абабал.

Бурят-Монголой АССР-эй арадай уранзурааша Ц. С. Сампиловта, бурят-монголой гүрэнэй хүгжэмтэ-драматическа театрын драматург-режиссер Н. Г. Балданодо—РСФСР-эй искусствын габыата деятельини нэрээргые олгоһон тухай грамотанууд барюулагдаба.

Шагнагдаһадай нэрһээ выстулалгаша Н. В. Таров болбол бурят-монголой искусствын хүдэлмэрилэгшэдтэ үзүүлэгдэһэн угаа эхэ анхаралай түлөө парти ба ирраветельствода халуун баярые хүргэбэ.

Бидэнэр болбол өөһэднүүд түрүүшын амжалтанууд дээрэ зогсохгүйбди,—гэжэ нүхэр Таров хэлэнэ.— бурят-монголой искусствын үндэр дээдэ хэмжээдэ хүртээр үргэхын түлөө эршэмтэйгөөр хүдэлмэрилэхэбди.

Нүхэр А. Е. Бадаевай выступление тэндэ хабаадаһад бүгэлэ халуунаар угтаба.

— Бурят-Монголой республикын ис-

куствын хүдэлмэрилэгшэдтэ наградууды барюула хадаа,—нүхэр Бадаев хэлэбэ,—Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин XXIII жэлэй ойн хайндэрлэгэтэй тудабэ. Энэ хайндэрлэгэтэй хани барисаан соо социалистическэ гүрэнөө омог баяртайгаар байгуула. социалистическэ культуры ба социалистическэ искусствые хүгжөөнэ.

Бурят-монголой искусствын амжалтанууд болбол ленинско-сталинска национальна политикые ажабайдалдан бөөлүүлэһэн ашаар, Советскэ Союзай арадууд өөһэднүүд культуура ургаатада имар угаа эхэ арбабайдал олоһонийе харуулаба.

Бурят-монголой искусствын декада дээрэ Москвагай ажалһад болбол таян талантта артистнууды, хүгжэмшэдые, дуушадые ба танцорууды халуунаар амаршалһан байна. Хэдэн олон талантта хүнүүдые хүмүүжүүлэгшэ бурят-монголой бүгэдэ арада культурын фронт дээрэ үшөө эхэнүүд амжалтанууды туйлахынь танаар дамжуулан бүхы зүрхэнһөө хүсэнэм.

Зал дотор аплодисментүүд үнн удаан нэрленэ, нүхэр Сталинай хүндэлэбдэ, парти ба правительствоын хүтэлбэрилэгшэдэй хүндэлэлдэ зориулагдана баярай абяанууд соносогдобо. (ТАСС).

Бурят-Монголой искусствын декадада хабаадагшад Москваһаа гараба

Ноябрин 4-нэй үдэлэһэн, тухай поездоор, бурят-монголой искусствын декадада хабаадагшад—Бурят-Монголой Лениней орденот гүрэнэй хүгжэмтэ-драматическа театрын артистнууд, Бурят-Монголой гүрэнэй филармонийн хүгжэмэй коллектив, эвенкийскэ дуунай ба танецин ансамбль, Тарбагатайн районой колхознигуудай орд хоор

Москваһаа Улан-Удэ тээшэ мордобо. Столицын Ярославска вокзал дээрэ СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи искусствын хэрэгүүды эрхилхэ Комитетдэй, РСФСР-эй Совнаркомой дэргэдэхи искусствын хэрэгүүды эрхилхэ Управлениин, Москвагай театруудай ба хэлбэлүүдэй түлөөлэгшэд декадын хабаадагшадые мордхулаба. (ТАСС).

Удмуртска АССР-эй 20 жэлэй ой

Удмуртска АССР-эй тогтоһоор 20 жэлэй ой энэ жэлэй ноябрин 4-дэ гүйсэбэ.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указаар—наукин ба техникин, искусствын, арадай гогээрэлэй ба элүүдые хамгаалаар гайхамшагта габыануудай түлөө хүндэтэ нэрээргэнүүд олгогдоо.

Ижевскэ машинобайгуулгын заводой конструкторска бюорогой начальни—инженер М. А. Новожиловто ба тус заводой главна технолог, инженер А. Я.

Фишерта—РСФСР-эй наукин ба техникин габыата деятельини нэрээргэ олгогдобо.

Удмуртска гүрэнэй театрын артист А. К. Логинда РСФСР-эй габыата артистын нэрээргэ олгогдобо.

Һургуулын 19 хүдэлмэришэдтэ—РСФСР-эй һургуулын габыата һургалшын нэрээргэ ба Удмуртска АССР-эй 10 медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдтэ—РСФСР-эй габыата врачын нэрээргэ олгогдобо. (ТАСС).

ПАРТИНА АЖАЙДАЛ

Пропагандист Аюшеевэй опыт

Мухар-Шөбөрэй аймаг дотор «ВКП(б) гэй историйн хуряангы курсы» хамтадаа 494 хүнүүд үзэж байна. Тэрэ тоодо: 169 комунистнууд, 156 комсомолецүүд, 90 гаран багшанаар ба хүдөө ажыхын 20 гаран специалистнар бии. 22 комунистнууд марксизм-ленинизмын зохиолнуудыг хэрэглэж, «Хураангы курсы» дээд званогоор үзэнэ, 14 кружогууд ВКП(б)-гэй историйн доодо званогоор үзэнэ.

Кружогуудай хүдэмэридэх гөл дутуунуудын юуб гээд, тэдэнэр хадаа «Хураангы курсы» тон удаанаар үзэнэ—имагта лэ түрүүшын бүлэгүүднээ саашаа ошноногуй. Занятидаа хурагшадтайн миил 60-80% эрэдэг байна. Тариа хураалгын үедэ хүдэмэрээ огто болдоулжархынан кружогууд (Гашайн МТС-дехи, Кировэй ба «Путь Ленина» нэрэмжэтэ колхозууддахи, «Эрдэм» совхоздохи ба бусад) бии.

Зүгөөр, зарим кружогууд жэшээтэ найнаар хүдэмэридэнэ. Пропагандист нүхэр Аюшеевэй хүтэлбэрилжэ байһан кружогой занятинь аядагуй болон, хурагшадын занятидаа олоороо эрхэһнэ гадна, теоретическэ асуудалуудыг хэлсэлгэдэ активнаар хабаадасалжа.

өөдөд хоорондоо дискуссии хөнө. Нүхэр Аюшеев заняти үнгэрэхынгөө урда тээ хурагшадтайгаа групповой ба индивидуальна консультацинуудыг эмхидхэжэ, бэлдхэлэй хүдэмэри ябуулдаг байна. Энэнь хурагшадта ехэ туһа хүргэнэ. Гадна, нүх. Аюшеев заняти бүхэнэйгөө нүүдээр уласхоорондын событинууд тухайда 10-15 минутын торшо соо хурагшадтаа хөөрөжэ үгэдэг юм.

Партиная пропагандын ашань колхозой үйлдэбэринин хүдэмэридэ элитэ харагдана. Пропагандист нүх. Аюшеевэй хүдэмэридэг. Цолгын сельсоветэй. Молотовай нэрэмжэтэ колхоз хүдөө ажыхын хүдэмэринуудыг дүүргэлгээр аймаг соогоо сэг үргэлжэ түрүү ябана. Мүнөө тариа хураалгаана хамагһаа түрүүн түгэхэжэ, гүрэнэй урдахи уялгануудаа бүгэдэнь дүүргэе.

Төөд, ВКП(б)-гэй Мухар-Шөбөрэй айкомой пропаганда ба агитацинын таһаг тэршэлэн парткабинет болбол нүхэр Аюшеевэй оныдыг аймаг соогоо дэлгэрүүлжэ, бүгэдэнь шадабари болгожо шадагуй.

И. БАЛЬБУРОВ— ВКП(б)-гэй Мухар-Шөбөрэй айкомой парткабинетын даагша.

Түрүүшүүлэй зэргэдэ

Үнгэрһэн 1940 оной март барата болоһон, Иволгын аймагтай партиная конференци болбол партинын членүүдэй политическэ үндэр активность ба партиная массын идэйн ургалтыг харуулан байгаа. ВКП(б)-гэй айкомой хүдэмэринин дутуу дундануудыг большевистскээр критикэлэе һөн.

Тэрэ гэнээр зургаа һара үнгэрөө. Иволгын парторганизацинын комунистнууд болбол тус конференци дээрэ абанан шийдхэбэринүүдээ бодото хэрэг дээрэн бэлдүүлхын түлөө большевистскээр тэмсэжэ. амжалтануудыг туйлаа.

Иволгын аймагтай колхозууд хабарунай полевои хүдэмэринуудыг (хабарай тарияга, пар захалаага, үбнэ хураалга ба силосовани) муу бөшөөр дүүргэһэн байна.

Иволгын аймагтай партиная организаци болбол «Хүдөөажыхын продукцинуудыг бэлдхэлгэнүүд ба хураалга тухайда» ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба ЦСР-эй СНК-гэй шийдхэбэрин дүүргэлгын практическа бүтөөмжэтэйгөөр эмхидхэжэ шадаа. Тэрэнь ашаар, энэ аймагтай колхозуудын тариа хадаалгаа үндэр шанартайгаар, республика дотороо эгээ түрүүн дүүргэбэ. «Трактор», «МОПР», «Свободный труд» ба ордетто «Мартын 8» колхозууд, таряанайгаа хадаалгы 15-16 хүдэмэринин үлэртэ дүүргэһэн байна.

Машино-тракторна станцинуудыг 6440 гектарһаа дээшэ ургас хуряжа. колхозуудта тон ехэ туһаламжа үзүүлэ.

бэ. 1940 ондо Саянтың МТС. комбайнаар хуряалга ба тракторна хүдэмэринингөө плание түрүүшынхөө дүүргэе.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Июлинин пленумы шийдхэбэринүүдэй ёһоор, колхозуудта тариа сохило ба сомолгы найнаар эмхидхэлгэ хадаа, гүрэлдэ тариа тусаалгыг хурдахаан байна.

Полевой хүдэмэринин үедэ колхознигуудай дунда партино-массова хүдэмэри үргэнээр ябуулагдана ба комунистнууд, комсомолецүүд, активистнуудай хүсыг шадабаритайгаар хураарилан табиванайн результат хэрэг дээрэ харагдана: Иволгын аймагтай колхозууд октябрин 15-да, гүрэлдэ тушаала ёһотой таряагаа сүм тушаалаа. МТС-эй хүдэмэринин түлөө натуроплата ба үрнөнэй зөөлиин бусаалгы «Заготзерно» пунктда (3861 тонн) орондо 4498 тонно) оруулаа. Мүнөө үрнөнэйгөө тариа хажаа эхилэе.

Иволгын аймаг 1940 он хүрэтэр ажыхын политическэ кампанинуудыг дүүргэлгээрэ ходоодо гээгдэдэг байһан юм. Тэршэлэн Иволгын ба Саянтың МТС-үүд, жэлдэ жэлдэ тракторна хүдэмэрээ дүүргэдэггүй байгаа.

Ажыхын-политическэ зорилгонуудыг амжалтатайгаар шийдхэлнэй бүхы нюусань юуб гээд, колхозуудай тракторна ажалыг зүбөөр эмхидхэгдэн, партино-массова хүдэмэри үргэнээр ябуулагдана байна.

Ч. ДУГАРОВ—ВКП(б)-гэй Обкомой инструктор.

Дисциплинын хулаһаа...

...Октябрин 31. Үдэрэй 12 час. Обедэй забхаралага. Молотилкага зогсоожо, колхознигууд гэр гэртээ тарабад.

Час хахад үнгэрһэнэй нүүдээр колхознигууд нэгэ нэгээрэ субан эржэ сомоной үбэртэ намарай нара игаажа хэбтэнэ. Лодырьнуудта бүхэл үдэрөөшье ниггэжэ хэбтээ һаа хамаагүй байгаа.

— Юудэ хүдэлнэгүйбтэ? — Бригадир Василий Пасильский ерэдүйл—гээдэнэ.

Унтаана Пасильскийн хунаһаар, эбхэлдээр унжагайжа ерэтэрнэ 2 час болошобо. Одоол молотилка хүдэлхөн гэтэр арайхан арбаад бухал сохижо байтар «трактор эбдэрэ!» гэһэн абан дуудлажа, тэрэ үдэрэй «хүдэмэри» түгэсөө бөлөй.

— Эбдэрхэһе дайлахана болбол трактор байна даа. сохилгомнайше наатана,—гэжэ түрүү колхознигуудай гэмэрхэ абан саана дуудлаа.

Иволгын МТС-эй энэ трактор ганса мүнөө бөшө, харин үдэр бүхэндэ эбдэрдэг. Иволгын МТС-эй хүтэлбэрилгешд энэ хэрэгтэ тусгаар хэмжээ абадаггүйнхэ ехэ гайхалтай.

Үргэлжэлүүлэн, үбөлжөлө тухай хэлэхэдэ нимэ. Мүрэн далайн мульһан болон хүржэ, ногоорон байһан дайда дэлхэйн сагаан саһаар хушагдаад байхада, малайн байранууд хүсэд захираагүй, дулаалаагүй, сонхонуудын тээрхэй, онгорхой, хашаа хоройн хүсэд баригдагуй нөйлийн арал шөбхө арилгадагуй байна. 50 моридой байра зунһаа хойшо баригдажа дүүрэггүй. 1939 ондо баржа эхилэгдэн телятник мүнөө хүрэтэр оройгүй хэбтэнэ.

— Малай үбнэ тэжээл ехэ дутуу, хэдэн арбаад гектар сабһаан хураагдагуй хосорһон байна,—гэжэ ветфельдшер А. Пасильский мэдүүлэбэ. Форма дээрэ 2 һара соо хүрэхэ үбнэ тэжээл бэлдхэжэ; бусад колхозоо үбнэ тэжээл худалдажа абаха; хада солоомо суглуулха талаар муншыг энлэ хэгдэггүй.

— Арбаад жэл соо клуб, улаан булангүй байхамнай эшхөбөр шөнгэ байна,—гэжэ колхозник-дархан М. Пасильский хөөрөнэ.

Агитационно-массова хүдэмэри огто мартагданхай. Колхозойн дэргэдэх партиная ба комсомольско эхин организацинууд болбол культмассова хүдэмэри ябуулха тухай юрөөшье анхарнагүй.

Парти ба правительствын нүүдэй тогтоолнуудай үндэн дээрэ колхознигуудай ажаалай дисциплиныг шангадхагүй гэмээр, «Работник» колхоз (түрүүлгшнэ В. Беродия) муугаар хүдэмэриляжэ, хамагһаа хойно гээгдэжэ ябана.

Д. УДУНГУЕВ.

Зураг дээр: «Энх-Булат Баатор» опероһоо сцена. Орденто артистка Н. Петрова—Арюм Гоохоной рольдо; орденто артист Ц. Хоборков—Дарханай рольдо (Пестеревэй фото).

БМАССР-эй Совнаркомдо

БМАССР-эй Совнарком болбол промыслово кооперацинуудта капиталына хүдэмэринууд ба шөнө артельнуудыг эмхидхэлгэ хангалтагүйгөөр ябуулагдана гэжэ тэмдэглэбэ.

Многпромсоюзай, Коопинсоюзай, Лесхимсоюзай хүтэлбэрилгешд шөнө мастерскойнуудай барилгада хабаатай мунгыг зүбөөр хэрэглэжэ, үйлдэбэринин механизацие ба артельүүдэй хүдэмэриг найжаруула хэмжээ абаагүй байна. Энэнь резултатда, 1940 оной 9 һарын торшо соо Многопромсоюз 925 мянган түхэриг (жэлэйгэ планай 47,3 процент) ашагһаан, Коопинсоюз—158,9 мянган түхэриг, Лесхимсоюз 244 мянган түхэриг ашагһаан байха юм.

Совнаркомоор тогтоогдоһон план ба шөнө артельнуудыг эмхидхэлгэ болзол тагалдуулагдаба. 18 артельүүд эмхидхэлгэхэ байһан аад, октябрин

мэдээгээр миил 4 артельүүд эмхидхэгдэд байна.

БМАССР-эй Совнарком болбол 1940 сной барилгануудта хараагдһаан мунгыг мастерскойнуудайгаа ба, илгада бүгэдэнь хэрэглэхэнь ба жэлэйгэ планай ёһоор шөнө артельүүдэ, мастерскойнуудыг эмхидхэхэнь нүхэд Хапановые (Многпромсоюз), Мироновы (Коопинсоюз), Вербицкие (Лесхимсоюз) уялгалба.

Промкоопинсоюзай системэнүүдэй шөнө артельүүдэ ба мастерскойнуудыг эмхидхэлгэхэнь сагургалын туһаламжа үзүүлмөн Улан-Удын Горсоветай, Мухар-Шөбөрэй, Тувхэвэй, Кахтын, Вичурин, Баутын, Завраин, Тарбагатай, Кабансын ба Иволгын аймгуйсэ-комуудай түрүүлгшнэртэ дурадхаба.

Улан-Удын № 1 хлебозаводойхид

— Үглөөнөө хойшо хэри гаран тонно талхан ларегуудта, магазинуудта абаашагдаа, үдэш болотор шөө 30 тонно тарихади,—гэжэ үбгөжөөл наһатайһаг үнэр хүн хөлөө.

Директор Николай Алексеевич болбол хүдэмэришэдтөө туһалжа, 30 гаран жэлдэ талха бариван ажаалайгаа метод хөөрөжэ, хүнэй урма зориг үргэдэ, бүтөөс дээшэлүүдэг юм.

Николай Алексеевич Петров болбол Улан-Удын хлебозаводой хүдэмэриг эрд найжаруулхын, городской ажалладые амта шанартай талхаар бүрин хангахын тула ехэ оролдог гаргана.

— СССР-эй правительствын шөнө законууд болбол шанга дисциплине байгуулха, хүдэмэрээ найжаруулха хэрэгтэймэй хүсэтэ зэбсэг боложо үгэе,—гэжэ нүхэр Петров хөөрөнэ.

Энэ заводой эмхитэй коллектив болбол хулгайша Кушнарева, хулгаан Андрюхин г. м.—хүдэмэри һагуулагшадые намжа, харюусалгада хабаадуу-

лан, социалистическэ соревнованин туг доро найнаар ажаллажа байна. Үдэр бүри 40 тоннын орондо, 50 гаран тонно талха барина. Жэлэйгэ плание октябрин 8-да сүм гүйсэхэжэ, 720000 түхэригтэй озо оруулба, 88 тонно гурил гүрэндөө зооноило. Полтавский, Бельская гэгшэдэй бригаданууд жэлэйгэ плание үнэ дүүргэе.

1925 онһоо хойшо комунист Николай Алексеевич Петров гэгшын бригада, пекарь бүхэнэй хүдэмэриг зүбөөр эмхидхэжэ шадаһанайн апаар, энэ завод городской Центральна районной түрүү предприятинуудай зэргэдэ ороб.

Хлебозаводойхид. Октябрин урда тээхи соревнованида орожо абанан уялгануудаа хүдэтэйгөөр дүүргэжэ, жэлэй эсэс болотор жэшээтэ һайн показателынуудыг туйлахын, городской ажалладые шөө һайн талхаар хангахын түлөө оролдосотойгоор тэмсэжэ байна.

Ив. БОДРЫЙ.

Агууехэ Октябреска Социалистическэ революцие бэлэдхэлгэ ба нигэрчэлгэ

(Историческа справка).

1917 оной июль-августда, большевистскэ партиня VI съезд Петроградта боложо, партине зэбсэгтэ восстания, социалистическэ революцие зоруулан байна. Ленин энэ съезд дээрэ байха аргагүй, подпольдо хоргодохо баатай болон байгаа, ушарын, тэрэниие арестовалха тухайда Сагзуурын контрреволюционно правительствын приказ гаранан юм. Лениней директивүүдэй ёһоор, съездын нүхэр Сталин хүтэлбэрилһэн байна.

Тэрэ үедэ хэрэг ямар байгааг гээд, засаг болбол Сагзуурын правительствын гарт оронхой байгаа. Энэ хадаа меньшевигүүдэй ба эсерүүдэй предательствоһаан болон юм, меньшевигүүд ба эсерүүд болбол тэрэ үедэ тэрээрэй хүтэлбэри доро байһан Советүүдэ Сагзуурын правительствын мэдвэл зорюута оруулаа һөн.

Харин, Сагзуурын правительствын засагыг эсрэнгөө гарт абажархоб, революционо хүдэмэришэдтэ, большевигүүдэй партида эсрэгүү элдэб янзын репрессивүүд халуугаар ябуулан юм. Большевигүүд ба эсерүүд болбол Сагзуурын правительствын энэ гутар хэрэгтэн сэхэ хабаадасалгад байгаа. Советүүдэй хүтэлбэридэ меньшевигүүдэй ба эсерүүдэй шөө байһаар байһан ушарһаан, оршомбайдалай хубилһан дээрһөнөө, парти болбол «Бүхы засагыг Советүүдтэй!» гэһэн лозунгыг болуулан юм. Зүгөөр, «Бүхы засагыг Советүүдтэй!» гэһэн лозунгыг саг зуура болуулан абадад хэда Советүүдэй засагыг түлөө тэмсэлбөө арсхан удхатай бөшө, харин меньшевигүүд ба эсерүүдэй хүтэлбэрилжэ байһан Советүүдтэ эсрэгүү воршугадаһан байгаа.

Өөрнөө VI съездын тогтоолнуудаар хүтэлбэрилгэн, парти болбол зэбсэгтэ восстания тээшэ ошожо абаа.

Партинын тогтоол хадаа революционо эрид ябуулануудта бэлэн байла олонитэдэ бүри ехээр ургажэ байһандаһан нийлэжэ, түшгөлөө һөн.

Буржуазин болбол засагыг абаад, революцида эсрэгүү диктатура байгуулгада бэлдхэжэ, генерал Корниловые диктатор болгохоор хараалжа байһан юм. Августын 25-да Корнилов өөрнөө сөрөгүднэ Петроград тээшэ дабуулан байна.

Харин, большевигүүдэй хүтэлбэрээр хүдэмэришэд ба солдадууд болбол Корниловый мятежыг бутасохабо. Большевистскэ парти хадаа революциин шийдхэхи хүсэн болоһонойн тодорхой гэршэ энэ байгаа.

Хүдэмэришэд болбол капиталистнуудыг үлдэжэрхөд, үйлдэбэринин хүтэлбэрилгыг—хүдэмэришэдэй дундаһаа һунгагдһаан стачечна комитетүүдтэ даалгһан ба үйлдэбэринин хүдэмэриг шагалта бөлүүлжэ эхилэн ушарнууд үзэгдэдэг болоо һөн.

Таряашад хадаа помешигүүдэй газарнуудыг булажа абаад, тэрэ газарнуудаа өөһөднгөө дураар хахалһан ушарнууд ехэ дэлгэрэнги болоо һөн. Арми дотор ябуулагдһаан большевистскэ агитаци ехэ резултатуудыг үгһэн юм.

Революци дэбжэжэ байгаа. Хүдэмэришэд ба солдадууд болбол меньшевигүүд ба эсерүүдэ Советүүддөө намнан үлэжэ, Советүүдтэ большевигүүдэ өөһөднгөө түлөөлгшнээр болон элгээдэг сайба. Петроградска Совет болбол большевигүүдэй ехэ нүдөө дорой байһан ба большевистскэ линийн түлөө мэдүүлһэн байна. Москвзгэй хүдэмэришэдэй депутатуудай Советше большевигүүдэй талада оронон юм.

«Энэ хадаа амжалтатай восстания шухала тол мүхсэлнүүдэй болбосоорд байһан абадад байгаа.

«Бүхы засагыг Советүүдтэй!» гэһэн лозунг ээлжэндэ дахин табыгдаа һөн. Зүгөөр, энэ хадаа меньшевистскэ эсеровскэ советүүдтэй гарт засагыг шэлжүүлэн оруулха гэһэн хуушан лозунг бөшө байгаа. Угь,—энэ хадаа орон доторхи бүхы засагыг большевигүүдэй хүтэлбэрилгешд Советүүдтэ дамжуулан үгэхэ зорилгоор, Сагзуурын правительствода эсрэгүү Советүүдэй восстания лозунг байгаа». («ВКП(б)-гэй историйн хуряангы курс», хуудһан —265).

Октябрин 10-най үдэшлэн, партинын ЦК-гэй заседани болоо һөн. Энэ заседани дээрэ, Ленин болбол тэрэ үеһи момент тушаа доклад хэлэн байна. Лениней дурдагдһаан резолюци соо хэлэгдэһэнниинь: «Имэ ушарһаа, ЦК болбол зэбсэгтэ восстания зайлашгүй ба хүсэд б.м.б.сооро гэжэ мэдэрэх, энэвэни хүтэлбэри болгохо ба бүхы практическа асуудалуудыг энэ ёһоор хэлсэхэ, шийдхэхэ партинын бүхы организацинуудта дурдаһаа». (тэндэ, хууд. 330).

Энэ хадаа бүхэлдхэй-историческа удхашанартай тогтоол байгаа. Засагыг хүдэмэришэдэй гарт оруулагдһаа баад ушаруулкы эрмэлзһэн предательнууд Каменев ба Зиновьев гэгшэд энэ тогтоосо эсрэгүү байһан юм. Троцкий болбол Советүүдэй II съездын нөгдөртөн восстанияг эхилхэгүй гэжэ дурдаһаа һөн, тэрэн хадаа —восстания хэргыг удааруулха, восстаниян болохо үдэрыг урид мэдэгдүүлхэ, энэнь тухайда Сагзуурын правительствода урьдшалан мэдүүлхэ гэһэн удхатай байгаа». («ВКП(б)-гэй историйн хуряангы курс», хууд. 268).

Предательнуудэй арсабашы һаань, орын үдэриүүдтэ зэбсэгтэ восстания эхилхэ гэжэ ЦК-гэй заседани дээрэ тогтоогдоһон байгаа. Лениней дурдахаар, октябрин 16-да партинын ЦК-гэй үргэн заседани болоһон юм. Энэ заседани хадаа Лениней дурдахаан резолюцие баталаа һөн. ЦК-гэй хамаал заседани дээрэ восстания хүтэлбэрилхэ Партиная центр—нүхэр Сталин түрүүтэйгаар һунгагдһаан байна. Тинхэ үедэ, Каменев ба Зиновьев гэгшэд бузар урбалта хэлэн юм. Тэдэнэр хадаа «Новая жизнь» гэжэ меньшевистскэ газеттэ бөшгө бөшжэ, восстаниян план ба болзорнуудыг эвирхэһэн үгөө һөн. Энэ бөшгын «Новая жизнь» газетэд октябрин 18-да хэлэгдэжэ, тин — контрреволюци хадаа большевигүүдээр бэлдхэгдэжэ байһан восстани тухайда уришалан мэдэсэгдһэн байгаа. Контрреволюци болбол восстанияг дахуула тудлаа хэмжээнүүдэ яаралтайгаар бэлдхэжэ эхилэе һөн.

Восстание хүтэлбэрилхэ Партиная центр болбол Сэрэ-эй-революционно комитетэй сигналаар полкунуудыг выступленидэ бэлдхэ зорилготойгоор, Сэрэ-эй-революционно комитетэй комиссарнарыг Петроградтай гаривондо элгээжэ эмхидхэн байна. Фабриканууд ба заволуудай хүдэмэришэдэй дунда восстания бэлдхэлгэ эршмэтэйгөөр яважэ байгаа.

Зүгөөр, Петроградска советэй заседани дээрэ Троцкий болбол найрхан байжа, восстаниян болзорыг, восстанияг эхилхэ гэжэ большевигүүдэй олон үдэрыг дайсаңда х-лэжэрхиһон юм». («ВКП(б)-гэй историйн хуряангы курс», хууд.—270).

Восстание большевигүүд октябрин 25-да эхилхэнь гэжэ бодоод, дайсад хадаа большевигүүдэй выступление һаатуулха гэжэ яараа һөн. Октябрин 23-да Керенский болбол округой штабай нюуса заседани хэжэ, большевигүүдтэ эсрэгүү ябуулгыг октябрин 24-дэ эхилхэ гэжэ тэрээн дээрэ тогтооһон байгаа.

Адрес редакци: г. Улан-Удэ, ул. Ка ландрашкина, 19. Телефоны: отв. редактор—3-28; секретариате—3-44; о делов партиной жизни, агитациин и пропаганды—7-55 (2 зв.); эконоическэ